

La humanitat

Any II : Núm. 179
Barcelona, 7 de juny de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56 segon :-: Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador LLUIS COMPANYS

REPUBLICA LAICA

Cal que arribi a tothom el laïcisme de l'actual règim. — Burocràcia «antic règim». — Una croada contra els «turiferaires» i per la salut de l'ànima

La República és laica. I bé. Què vol dir això? Perquè al nostre entendre no és suficient que sobre el paper els homes que disposen de la "Gaceta" elaborin disposicions i més disposicions si aquestes no arriben a l'ànima del poble i encara millor que a l'ànima, el poble no les arriba a saber possibles en la pràctica totes aquelles disposicions de les quals tan sols té una lleugera noció de la seva existència.

La República és laica. Això entre altres coses, vol dir que s'ha fet el necessari perquè el rector, el senyor rector de la parroquia o en representació del mateix, el confessor, sigui l'amo veritable de les llars.

Ja no serà necessari que del naixement fins a la mort els nostres actes es vegin controlats pels homes de la sotana. No cal que recordem al lector com era en tots els moments principals de la vida que els homes tètrics venien a recordar-nos el seu reialme... I els sagraments ens feien fer allò que a ells els semblava. No hi feia res que el sagrament — com el del matrimoni — se l'haguessin empecat quan millor els haguessin semblat, el cas era que en tot moment àgida de la nostra vida ells havien de tenir-hi intervenció.

JA HO SAP EL POBLE?

Però, tornem a repetir-ho. S'ha donat el poble compte que la República és laica? S'ha donat el poble compte que pot venir-se al món, pot casar-se i pot desaparèixer ja un sense que vingui a fer ombra l'home de la sotana? Ja s'ha donat compte d'això el poble?

BUROCRATES ANTIC REGIM

Jo recordo una anècdota en la qual vaig intervenir, i que dona idea de com està feta encara la burocràcia que intervé en molts actes de la República laica.

Es tractava d'una inscripció d'un naixement. El pare no volia saber res amb l'home de la vestidura negra. Va anar amb els testimonis al Registre Civil del Jutjat municipal. Va inscriure el seu fill. Va estendre's l'acta. Nom? "Markin".

I heu-vos ací que uns dies després el pare rebia una papereta que havia lliurat l'empleat del Registre Civil i que aquest li comunicava que el nom de Markin no podia ésser inscrit perquè "no constava en el santoral"... i que ell l'havia substituït pel de "Martín", que era un Sant veritable.

Com comprendreu, aquest oficial del Registre Civil era, i és, un perfecte reaccionari disposat a lliurar batalla a tots aquells acords que adopti la República per a fer efectiva la paraula "laica".

Encara una altra anècdota recent. Uns núvis varen venir a veure'm perquè volien casar-se i trobaven determinades dificultats ja que portaven un mateix segon cognom. Els delen que havien de fer un expedient llarg i costat. Ells volien casar-se sense passar per l'església. Amb tot, varen anar a veure el capellà per consell d'una determinada persona i, efectivament, aquest els va donar tota mena de facilitats perquè poguessin contraure matrimoni. Era condició única, és clar, fer-ho per l'església.

Ara jo conec un altre cas d'un amic que vol casar-se en les mateixes condicions que l'anterior i no pot trobar altra solució que el llarg i engorrosat expedient de "dispensa de llei", pel qual, de moment, li demanen al jutjat la quantitat de cent vuitanta pessetes...

LES LLEIS LAIQUES I LA SEVA APLICACIÓ

Pràcticament, quants casos de divorci, per exemple, s'han registrat a Barcelona d'acord amb la nova llei? Molt pocs. Encara no en sabem cap de fallat.

Ens hem acostat al Deganat d'aquesta ciutat on curen del repartiment d'assumptes civils i en preguntant pel nombre de divorcis que s'han repartit, el funcionari ens contesta mal educat i facciós.

Segons ell, a ningú interessien "aquestes coses". La condició de periodista del qual pregunta encara l'arriba més.

Heu-vos ací un legítim conill emboscats disposat a fer de franc tirador con-

tra totes les bones disposicions que es dictin. Fins quan patirem aquest i aquest altre buròcrata inadaptat?

En la seva immensa majoria aquells que els demanen pertanyen a les classes popular i mitjana. Els "rics" prefereixen encara deixar córrer tot l'escàndol de la seva vida sense traslluir-lo a l'exterior. Ja estareu tots d'acord que la gruixària de la pell s'ha fet per a estaments determinats. Els motius que poden donar lloc a un divorci els produeix igual a un estament que a l'altre. Amb tot... no són pas els "rics" qui utilitzen els seus avantatges.

I encara un buròcrata que ens facilitava aquestes dades ens deia, entre content i animós: "Ja veieu, aquells dels rics que s'acullen a la llei, sols arriben a la separació, gairebé mai al divorci pròpiament." Havia respirat l'altre cavernícola que la República paga perquè impedeixi amb una resistència passiva a què es compleixin les lleis laiques. Aquest buròcrata, volia dir amb les seves paraules que els "rics" tenen en molt la significació del matrimoni com a "sagrament"...

L'OPINIÓ D'UN TECNIC

Ara nosaltres hem tingut curiositat per esbrinar les causes que contribueixen a què les lleis laiques de la República siguin poc utilitzades. És clar que, pel nostre compte, podríem dir bones coses i seguir citant casos de buròcrates "antic règim" que senten la nostalgia d'uns temps "millors" i es dediquen a posar entorpiraments amb el millor dels afectes. Però hem volgut escoltar al tècnic i per això hem recorregut al jurista, al jurista que té despatx obert i del seu contacte directe amb el públic sap el què i el com de totes les seves coses. Veureu el que el mateix ha contestat a les nostres preguntes.

"No és pas que al públic no li interessen posar en pràctica totes les lleis laiques de la República. Es senzillament que les ignora.

Veureu que quan encara no s'havia promulgat la llei relativa al divorci, va existir un individu que s'anomenava agent de negocis, que va posar un anunci dient que tramitava divorcis. Va fer un ple. Cobrava uns cinc duros per cada cas i prometia que així que la llei s'autoritzés ell s'encarregaria de la resta. Ja sabeu que la llei exigeix la intervenció d'advocat i procurador i comprendreu com aquell individu va quedar-se amb aquelles pessetes i no va fer res.

Els advocats no podem fer propaganda. Això és cosa que el nostre Col·legi ens prohibeix, amb encert. Així, nosaltres no podem anar a la recerca del client amb anuncis i enganys.

Quan va publicar-se la llei del divorci, va dir-se que la mateixa seria molt econòmica. Efectivament, l'advocat o el Procurador que no vulgui enganyar el client ha de dir-li que de despeses de Jutjat el divorci li pot pujar fins a mil pessetes, sense comptar honoraris de l'advocat i del procurador, que són indispensables...

Per altra part, la burocràcia encara no s'ha començat pas amb l'esperit republicà. Això cal reconèixer-ho. Tots contribueixen a què el públic no s'adoni de la vigència de les lleis laiques.

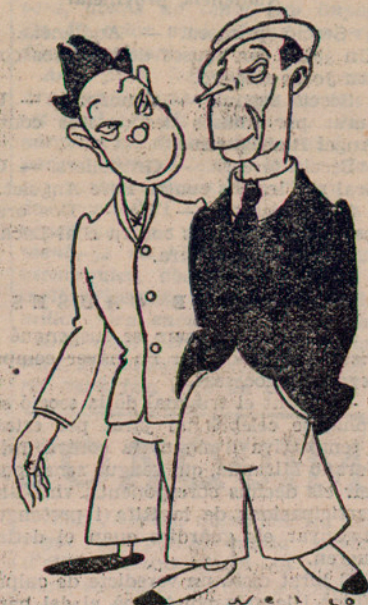
Per això vaig trobar molt encertat el propòsit de l'Ajuntament d'organitzar una oficina que facilités els documents a qui els necessités per a realitzar els seus actes d'una manera laica..."

CAL ORGANITZAR UNA CROADA

I doncs? Què ens cal fer perquè el públic s'assabenti de tot això? Jo recordo que en una certa ocasió un polític de primera fila em feia avinent com seria profitós organitzar una croada a base de conferències i fascicles per assabentar els ciutadans de les seves obligacions i dels seus drets polítics. I ara jo recordo aquella conversa. Amb quina millor ocasió que aquesta? Existeixen una gran quantitat de lleis noves. Per què no anar a fer-les conèixer del poble?

Heu-vos ací una magnífica labor a fer per les nostres entitats culturals i polítiques. I a ben segur que en aquesta feina hi haurien de trobar l'ajut de les corporacions públiques.

GALEMI.

—Has renyit amb la promesa?
—Sí, noi. M'ha sortit més tossuda que Mossèn Tusquets.

LA REVOLUCIÓ XILENA

El ministre de Xile, a Madrid, fa interessants manifestacions sobre la situació del seu país

Madrid. — "Heraldo de Madrid" publica avui un interviu amb el ministre de Xile a Madrid sobre el moviment revolucionari xilè.

Preguntat el ministre sobre les causes del dit moviment, diu que l'atribueix a què el Govern de Montero actuava contra el sentir popular de la nació xilena.

El Govern Montero actuava sempre exclusivament com a dreta. Aquest ha estat el punt d'atac i per això i perquè el punt d'atac era feble s'ha arribat a aquest resultat i a aquest Govern, Govern evidentment d'esquerra però no de caire esquerrà tan exagerat com es diu en els telegrams transmesos per la premsa.

La causa principal d'aquest moviment ha estat l'abandonament en què el govern xilè tenia les qüestions socials, especialment les de la terra, i oblidant que la legislació social del meu país és una de les legislacions més completa i més digna d'estudi al món.

Suposo que per això que la primera preocupació del nou Govern serà portar a bon terme una reglamentació del treball agrari conforme la legislació xilena.

—Qui creu vostè el més capacitats dels elements segons les informacions cablegràfiques del constituït Govern

ELS CAVERNICOLES DIUEN DISBARATS

I volen donar patents d'espanyolisme

Madrid. — "El Liberal" publica un article comentant les provocacions dels clericals fetes dies passats. I diu així: "La nació, Espanya — diu "El Debate" —, no és laica; tot el contrari; és religiosa; millor dit, catòlica, pesi a qui pesi. I amb quin fervor i energia ho ha dit avui als "laics", que tal vegada per això mateix han deixat d'ésser espanyols!"

Es concep major disbarat? No sols no poden ésser "republicans" els "catòlics"; és que tampoc són espanyols!

Qui hagi escrit el paràgraf copiat, no sap el què és la nació, ni el què és Espanya, ni el què és la religió, ni el què és la República. El laïcisme, respectable "cavernícola", no s'atribueix a la nació, sinó a l'Estat. No pesi a ningú que Espanya, que no és l'Estat espanyol, sigui més o menys catòlica. No és ni laica ni religiosa, i ho és tot a un temps, en la mesura que ho siguin els espanyols. I són espanyols, comulgant o no en la religió catòlica, segons l'article 23 de la Constitució, "los nacidos, dentro o fuera de España, de padre o madre españoles; los nacidos en territorio español de padres extranjeros, siempre que opten por la nacionalidad española; los nacidos en España de padres desconocidos; los extranjeros que obtengan carta de naturaleza o hayan ganado vecindad"...

La "patente" de espanyol no la dona cap parroquia per posar o treure do-

EL DIJOUS CONTINUARA, A LA CAMBRA, LA DISCUSSIÓ DE L'ESTATUT DE CATALUNYA

Hom preveu una discussió vivíssima de l'article primer, que defineix la Catalunya autònoma

Madrid, 7. — El dijous continuarà, a la Cambra, la discussió de l'articulat del títol primer. Hom entrarà, doncs, en l'articulat amb la defensa del vot particular de la minoria catalana, redactat pels senyors Lluhi i Xirau, i que es refereix a tot l'Estatut; però en la sessió del dijous es circumscriurà al títol primer.

Aquesta discussió de l'article serà vivíssima. Es aquell que defineix a Catalunya autònoma. Els senyors Lluhi i Xirau, en el seu vot particular, diuen que "Catalunya és un estat autònom" i el dictamen de la comissió que és "una regió autònoma de la República espanyola".

El senyor Salazar Alonso ha presentat una esmena, que reflexa el criteri

de la minoria radical, i en la qual es defineix Catalunya com una regió d'Espanya que s'acull al règim d'autonomia consagrat en la Constitució; el seu òrgan representatiu és la Generalitat".

La qüestió és molt important i per això la discussió serà llarga.

La definició del dictamen presuposa a Catalunya una autonomia que necessàriament ha d'ésser reconeguda per Espanya, en règim de pacte. La de la minoria radical deixa al marge la sobirania de la Nació, que atorga a Catalunya el règim autònom previst en la Constitució.

L'esmena del senyor Salazar Alonso provocarà la primera votació de la Cambra sobre l'Estatut. Hom creu que reunirà els vots dels radicals — a excepció d'alguns diputats catalans de la minoria —, conservadors del senyor Maura, agrupació al servei de la República, progressistes i independents.

Es possible que abans de la votació sigui demandada l'opinió dels caps de les minories, per tal que expressin llurs opinions en ordre a l'autonomia que es consigna en el dictamen.

Detenció d'un anti-feixista, que volia matar a Mussolini

Roma. — Ahir, a la tarda, pels voltants de la Plaça de Venècia, uns agents de policia detingueren un individu sospitós, que portava un passaport fals a nom d'Angelo Calvini, però que fou identificat, resultant anomenar-se Angelo Sbardelotto, conegut ja per la policia.

En ésser detingut Sbardelotto duia dues bombes contenint un violent explosiu i una pistola carregada.

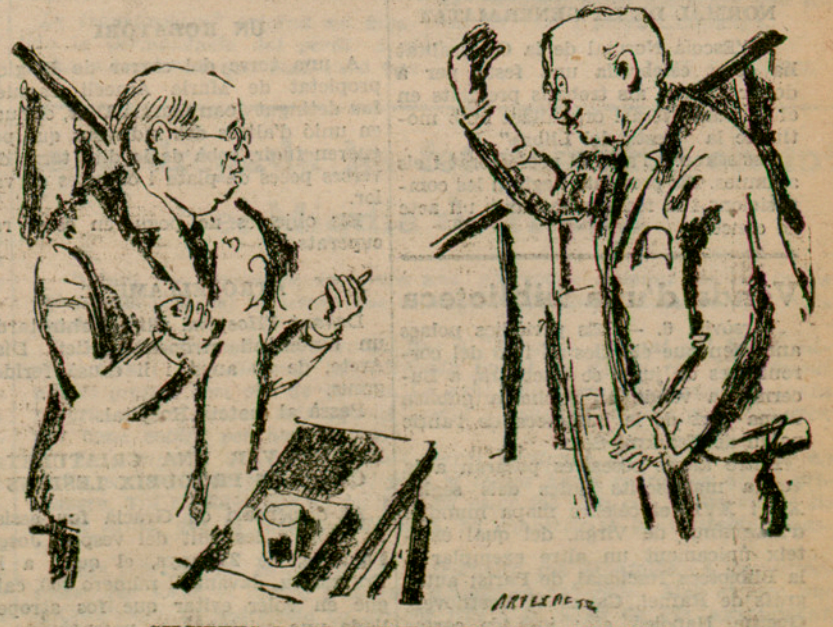
Sbardelotto confessà que s'havia aprofitat a la Plaça de Venècia amb objecte d'atemptar contra Mussolini, car el palau Venècia és la seu del Duce.

A l'interrogatori Sbardelotto ha declarat que des fa temps havia concebut el propòsit d'atemptar contra la vida de Mussolini, en combinació amb un grup d'anti-feixistes residents a Bèlgica i França, els quals li proporcionaren les bombes, el revòlver i el passaport fals, així com una quantitat de diners.

Sbardelotto entrà a Itàlia a principi de juny, a través de la vall del Brennero, provist del seu fals passaport a nom d'Angelo Calvini. Es dirigí primerament a Civitavecchia i després a Tivoli, des d'on s'encaminà a Roma, on ha estat detingut el mateix dia de la seva arribada.

Els periòdics es fan interpretes de la indignació existent contra el renegat i renoven el sentit de devoció que tot el país sent envers Mussolini, el qual ha rebut nombrosos telegrams i manifestacions d'afecte.

El Papa ha encarregat al nunci apostòlic, monsenyor Borgognini Duca, que expressi a Mussolini la seva particular felicitació. El nunci ha estat rebut al palau Venècia per Mussolini.

SILUETES PARLAMENTARIES, PER ARTECHA
Els senyors Azaña i Lerroux, sorpresos pel llapis del dibuixant en les seves darreres intervencions